

Huoltajan pyyntö oppilaan osallistumiseksi katsomusainetta korvaavaan opetukseen ja huoltajan hakemus katsomusainetta korvaavasta opetuksesta vapauttamiseksi

Tämä lomake täytetään silloin, kun huoltaja pyytää kouluun ilmoittautumisen yhteydessä lapselle katsomusaineen (uskonnon oppimäärä) opetuksen korvaavaa opetusta ja /tai haluaa anoa korvaavasta opetuksesta vapautusta. Pyyntö voi tehdä oppilaan aloittaessa koulun 1. luokalla vko 42 mennessä. Mikäli oppilas aloittaa Vantaalla jollain muulla vuosiluokalla, katsomusaineopetus toteutuu kuten aiemmassa koulussa.

Lomake toimitetaan oman koulun rehtorille. Rehtori hyväksyy oppilaan osallistumisen katsomusainetta korvaavaan opetukseen (asia 1.) Aluepäällikkö päättää oppilaan vapauttamisesta katsomusainetta korvaavasta opetuksesta (asia 2.) Koulun rehtori toimittaa hakemuksen tarvittaessa aluepäällikölle.

Asian käsitteleminen edellyttää molempien huoltajien allekirjoituksia.

TIEDOT OPPILAASTA

Etunimet (kutsumanimi alleviivataan)	Sukunimi	Henkilötunnus
Osoite	Postinumero ja -toimipaikka	
Oppilaan koulu		

TIEDOT HUOLTAJASTA / HUOLTAJISTA

Huoltajan 1 etunimi	Huoltajan 1 sukunimi
Osoite	Postinumero ja -toimipaikka
Sähköposti	Puhelin
Huoltajan 2 etunimi	Huoltajan 2 sukunimi
Osoite	Postinumero ja -toimipaikka
Sähköposti	Puhelin

ASIA 1. PYYNTÖ OPPILAAN OSALLISTUMISEKSI KATSOMUSAINETTA KORVAAVAAN OPETUKSEEN

Korvaavaa opetusta voi pyytää vain, jos oppilas on Suomessa rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan (muu kuin evankelisluterilainen tai ortodoksinen kirkko) jäsen. Uskonnollisella yhdyskunnalla tarkoitetaan virallista uskonnollista yhteisöä, jonka jäsenyys on rekisteröity Suomessa. Tieto jäsenyydestä näkyy väestörekisterissä.

Oppilaan uskontokunta väestörekisterissä (= Digi- ja väestötietovirasto) on

Huoltaja todentaa rehtorille oppilaan Suomessa rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan jäsenyyden. Rehtori ja huoltajat sopivat korvaavan opetuksen järjestämisestä.

Pyydän lapselleni katsomusainetta korvaavaa opetusta _____ alkaen.

Perustelu perusopetuksen katsomusainetta korvaavaan opetukseen osallistumiseksi

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET

Päiväys _____ Huoltajan 1 allekirjoitus

Päiväys _____ Huoltajan 2 allekirjoitus

Päiväys _____ Rehtorin allekirjoitus

ASIA 2. HAKEMUS KATSOMUSAINETTA KORVAAVASTA OPETUKSESTA VAPAUTTAMISEKSI

Haen lapselleni vapautusta katsomusainetta korvaavasta opetuksesta _____ alkaen.

Mikä uskonnollinen yhdyskunta järjestää oppilaan opetuksen?

Perustelu perusopetuksen katsomusainetta korvaavasta opetuksesta vapauttamiseksi

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET

Päiväys _____ Huoltajan 1 allekirjoitus

Päiväys _____ Huoltajan 2 allekirjoitus

Hallintosäännön 4 luvun 4 §:n 14. kohdan mukaan perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää katsomusaineesta vapauttamisesta. Perusopetuksen johtaja on päätöksellään 8.4.2026 § 22/2026 siirtänyt päätösvallan katsomusaineesta vapauttamisesta aluepäälliköille.

Perusopetuslain (628/1998) 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta. Perusopetuslain 11 §:n mukaan perusopetuksen oppimäärä sisältää kaikille yhteisinä aineina muun ohella uskontoa tai elämänkatsomustietoa. Perusopetuslain 26 §:n mukaan oppivelvollisen on osallistuttava tämän lain mukaisesti järjestettyyn perusopetukseen tai saatava muulla tavalla perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot.

Jos oppilas kuuluu johonkin Suomessa rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan (muu kuin evankelisluterilainen tai ortodoksinen kirkko), katsomusaineiden järjestämisen vaihtoehdot ovat hänen kohdallaan:

- enemmistön uskonnon opetus huoltajan ilmoituksella
- oman uskonnon opetus huoltajan pyynnöstä
- elämänkatsomustiedon opetus huoltajan pyynnöstä
- ei mihinkään koulun katsomusaineeseen osallistuminen

Jos rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluva oppilas ei osallistu koulun katsomusaineiden opetukseen, oppilaalle järjestetään muuta opetusta tai ohjattua toimintaa. Oppilas voi osallistua koulun järjestämän muun opetuksen tai ohjatun toiminnan sijasta oman uskonnollisen yhdyskuntansa antamaan opetukseen. Tällöin oppilaan saaman kouluopetuksen määrä voi alittaa säädetyn opetuksen kokonaistuntimäärän. (Perusopetusasetus 5 §).

Perustetta korvaavaan opetukseen siirtymiselle ja uskonnon opetuksesta vapauttamiselle ei ole, mikäli huoltajat ovat ilmoittaneet oppilaan katsomusaineeksi koulussa opetettavan katsomusaineen ja lapsi on osallistunut katsomusaineen opetukseen.

Jos oppilas ei kuulu Suomessa rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan, katsomusaineiden järjestämisen vaihtoehdot ovat hänen kohdallaan:

- elämänkatsomustiedon opetus huoltajan pyynnöstä
- enemmistön uskonnon opetus huoltajan ilmoituksella
- oppilaan saaman kasvatuksen ja kulttuuritaustan perusteella ilmeisesti hänen uskonnollista katsomustaan vastaava uskonnon opetus huoltajan pyynnöstä

Mahdollisuutta korvaavaan opetukseen ja siitä vapautuksen hakemiseen ei ole.

Se, että oppilas osallistuu oman uskonnollisen yhdyskuntansa järjestämään opetukseen, ei ole perusopetuslain 18 §:n tarkoittama peruste vapauttaa oppilasta kaikille yhteisen oppiaineen opiskelusta.

Katsomusopetusta koskevilla valinnoilla ratkaisu on pääsääntöisesti pysyvä. **Oppilaan huoltajalla on kuitenkin oikeus muuttaa valintaa, jos oppilaan uskonnollinen yhdyskunta muuttuu tai oppilas ei enää kuulu mihinkään uskonnolliseen yhdyskuntaan.**